

Mitä ajassa liikkuu

Maanmittarikunta kokoontuu vuosittaisille pävilleen tällä kertaa Mikkeliin, tuohon viime sotien päämajakaupunkiin, käyttämään uuden uutukaisia eurojaan. Onko muuttunut muuta kuin raha?

Viime vuodet on temmelletty uuden kiinteistöjärjestelmän parissa. *Maankäytön* viime numerossa asian ympärillä esitettiin kovasti omia ehdottomia kannanottoja. Tarkoitus on toteuttaa valtakunnan kattava uusi kiinteistörekisteri ja liittää siihen samanaikaisesti ylläpidettävä kiinteistörekisterikartta. Maanmittauslaitos haluaa toteuttaa sen tietysti omalla konseptillaan nojautuen kovalla työllä aikaansaatuun valtion kannalta hyvin toimivaan JAKO-järjestelmään. Asia on varsin ymmärrettävä. Kunnat taas ovat kovalla työllä ja vaivalla toteuttaneet omat kuntarekisterinsä, joita ollaan veloitettu hoitamaan ja jotka ovat laajasisältöisinä tietysti eri tavoin toteutettu kuin valtion järjestelmä.

Yhteistyö ja yhteisen näkemyksen aikaansaaminen on kovin vaivalloista ja moniulotteisessa tilanteessa ei edes helpoa. Maanmittauslaitoksen on vaikea sisäistää kuntien aidot ongelmat. Kunnat halutaan panna purkkiorjan rooliin. Vanhan kaavan mukaan porukka yritetään panna järjestykseen lain voimalla ja niinpä argumentointia on jatkettu eduskunnan valiokunnassa.

Ehkä yhdessä vielä löytyy kohtuullinen ratkaisu tai ehkä vahvempi sanoo miten mennään?

Rekistereiden kokoamisen ja ylläpidon toinen puoli on tietopalvelun mahdollistuminen. Tietopalvelun uskotaan poikivan tuloja niin paljon, että tämä rekisteritouhu ehkä sillä rahoitettaisiin. Valtio tavoittelee yhä monipuolisempaa perusrekisteripalvelua. Itse lainsäädäntökin ratsastaa nimenomaan tietopalvelun nimissä. Pääkaupunkiseudun YTV on osaltaan kasaamassa kuntarekistereistä koostetta, jolla se tavoittelee tietopalvelua, mutta ei ehkä tuloja. Kuntien pii-

rissä on aloitteena vireillä kuntaportaalin perustaminen, minkä tarkoituksena on tarjota kaikkien kuntien kuntarekisterien tiedot yleiseen käyttöön.

Eteenpäin menevän mieli ei ole pysähtynyt karttarintamallaan. Huomiseen kurotetaan pyrkimällä mallintamaan todellisuutta. Maailma on kolmiulotteinen niinpä sitä pitäisi voida kuvatakin kolmiulotteisesti. Viivakarttojemme korkeustiedot eivät riitä läheskään riittävään mallintamiseen. Korkeustietoja tarvitaan lisää, jotta mallista saataisiin edes kohtuullisen oikean oloinen. Miten sitä saada? Maastomittauksella? Liian hidas ja kallis keino. Ilmakuvauskartoituksella? Ehkä, mutta aika työläs kattavaan mallinnukseen, koska se on kuitenkin manuaalivainnointia. Laserskannauksella? Ehkä sittenkin sillä, mutta skannauskustannukset pitäisi saada aisoihin ja valtavan aineistomäärän käsittely rutiiniksi.

Toinen juttu on sitten, miten saada maanalainen tieto, johdot ja tilat, kolmiulotteiseksi. Työhän näissä puuhissa ei pääse pian loppumaan.

Karttojen käyttöä halutaan tietysti myös kovasti lisätä ja saada siitä tuottajille vähän senttejä lisää. Toisten mielestä kunnallinen karttatuotanto on palvelua ja toisten mielestä siitä tulisi saada vähän korvaustakin. Jokainen itseään kunnioittava kunta on pannut melkoisen määrän karttojaan internet-levitykseen. Hienoa, mutta menikö sen mukana viimeisetkin eurot, jos niitä on edes ollut tuloillaan.

Seuraava isku on jo menossa eli mobiilikartat pyritään saamaan kaiken kansan käyttöön. Tulisiko tällä alueella ope-roi- jien kautta jokin sentti tuottajallekin asti?

Sovellutuksia riittää. Suunnistajien salaiset reitit saadaan kaiken kansan nähtäväksi GPS:n avulla. Tämähän on jo totta kuten viime kesänä tv:stä saimme nähdä. Digiroad-hanke kasaa tämän maan teiden ja katujen keskilinjat ja jakelee ne

liikkuville pian ohjeeksi ja opastukseksi. Aikaa tähän kuluu vain jokunen vuosi. Ja keskilinjoihin kytketään sitten vielä tietoa poikineen.

Tapahtuuko maanmittarin maastossa mitään? Elektroniset aseet on jo ajat sitten saatu. Tieto kulkee maastosta käsittelyyn ja takaisin digitaalisesti. Karttaa voidaan päivittää haluttaessa "online" kentälläkin. GPS-laitteet kulkevat ilman kohtuuttomia lihaksiakin mukana ja antavat koordinaatteja halutusta paikasta. Kehitys kulkee kohti pienemmällä ihmistyövoimalla tehtäviä maastomittauksia, mutta osaamisen tarve kasvaa. Miten ratkaista rajamerkkien rakentaminen digitaalisesti? Pitäisi keksiä virtuaalipyykki.

Ajan johtamis-ismi on tällä haava sitten tämä BSC, Balanced Scorecard. Taas yksi tapa käydä visiot ja arvot uusiksi sekä kehittää niistä uusia hankkeita ja mittareita. Kunhan saisi ensin vanhatkin visiot toteutettua edes johonkin asti.

Jürgen Grönfors

jurgen.gronfors@hel.fi